# Orędownik
## powiatu Chodzieskiego
**Urzędowy organ publikacyjny.**

Wychodzi w środę i sobotę. Przedpłata kwartalna wynosi 180 mk. bez odnoszenia do domu. Cena ogłoszeń: jednołamowy wiersz petytowy lub jego miejsce na stronicy sześciołamowej 40 mk. Reklamy: jednołamowy wiersz petytowy lub jego miejsce na stronicy trzyłamowej 70 mk.

Redaktor odpowiedzialny: M. Spektorek Drukiem i nakładem drukarni: F. Spektorek, — Telefon nr. 81. —

**Nr. 64a Chodzież, sobota 26 sierpnia 1922 69 rocznik.**

## Część urzędowa

### Kalendarz Wyborczy.

Uwaga: daty wymienione oznaczają ostateczne terminy dla poszczególnych czynności wyborczych.

Wszystkie terminy przed dniem wyborów do Senatu dotyczą zarówno wyborów do Sejmu jak i Senatu

18 sierpnia Zarządzenie wyborów Dekretem Naczelnika Państwa (art. 13)

25 sierpnia 8 najliczniejszych Klubów poselskich przedstawia Generalnemu Komisarzowi Wyborczemu 8 członków Państwowej Komisji Wyborczej i tyluż ich zastępców (art 17 ust 1 i art. 18).

Starosta zawiadamia przełożonych gmin o zebraniu celem wyboru 2 członków okręgowej komisji wyborczej i tyluż ich zastępców (ma to nastąpić tylko tam, gdzie niema sejmiku (art. 19 ust. 6. i art 20. ust. 4).

27 sierpnia Generalny Komisarz wyborczy na wniosek prezesa właściwego Sądu apelacyjnego mianuje przewodniczących okręgowych komisji wyborczych (art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 1).

Wojewoda (Komisarz Rządu) mianuje po jednym członku okręgowych komisji wyborczych (art. 19 ust. 1 i art 20 ust. 1).

Władza administracyjna I instancji ogłasza we wszystkich gminach o ich podziale na obwody głosowania o lokalu wyborczym i lokalu urzędowym obwodowych komisji wyborczych, jednocześnie o powyższym taż władza zawiadamia przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej i Główny Urząd Statystyczny (art 29).

Generalny Komisarz wyborczy ogłasza w „Monitorze Polskim" o składzie osobowym i lokalu urzędowym Państwowej Komisji Wyborczej tudzież o miejscu, czasie, sposobie i ostatnim terminie zgłaszania państwowych list kandydatów (art. 30)

W miastach liczących więcej niż 10 000 mieszkańców, wyborca może zażądać od naczelnika gminy odbitki spisu wyborców (art. 32 ust. 5).

29 sierpnia Generalny Komisarz Wyborczy ogłasza w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym nominacje przewodniczących okręgowych komisji wyborczych i ich zastępców art. 20 ust. 1)

Wojewoda (Komisarz Rządu) ogłosza nominacje członków okręgowych komisji wyborczych przez niego mianownych (art 20 ust. 1)

Rady miejskie i sejmiki względnie zgromadzenie przełożonych gmin dokonywują wyboru członków okręgowej komisji wyborczej o czem zawiadania się okręgową komisję wyborczą (art 19 ust. 3, 4, 5, 6, 7 i art 20 ust. 2, 3, 4, 5,)

Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej mianuje członków komisji w razie niewybrania tychże przez radę miejską, sejmik względnie zgromadzenie wójtów i ogłasza o tem z motywami (art. 20 ust. 5)

31 sierpnia Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej ogłasza skład osobowy komisji w Wojewódzkim dzienniku Urzędowym (art 20 ust 10)

Okręgowa komisja wyborcza ogłasza we wszystkich gminach okręgu o dniu wyborów godzinach głosowania liczbie posłów, którzy mają być wybrani w okręgu, miejscu czasie, sposobie i ostatnim terminie zgłaszania kandydatur i oświadczeń o przyłączeniu listy okręgowej do listy państwowej oraz o składzie osobowym i lokalu urzędowym okręgowej komisji wyborczej (art, 31 ust. 1)

1 września Naczelnik gmin zwołuje radę gminną celem wyborów trzech członków obwodowej komisji wyborczej zawiadamia przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej (art. 22 ust. 7 i 9)

Jednocześnie starosta mianuje po jednym członku do każdej obwodowej komisji wyborczej (art 22 ust. 3)

4 września Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej mianuje 3 członków obwodowej komisji wyborczej i tyluż ich zastępców o ile do tego czasu nie otrzyma zawiadomienie o wyborze tych członków przez rady gminne (art 22 ust. 9)

6 września Prezes okręgowej komisji wyborczej zawiadamia naczelnika gminy o składzie odnośnych obwodowych komisji wyborczych i podaje o tem do publicznej wiadomości (art 31 ust. 2 i 3)

Naczelnicy gmin (prezydenci, burmistrze, wójtowie, zarządcy obszarów dominialnych sporządzą dla każdej miejscowości spis wyborców w 3 egzemplarzach (art. 32).

7 września w miastach liczących ponad 10 000 mieszkańców prezydent (burmistrz) wydaje zama-

wiającym odbitki spisów wyborców (art. 32 ust. 5).

Naczelnik gminy przesyła 3 egzemplarze spisu wyborców przewodniczącemu obwodowej komisji wyborczej (art. 34 ust. 1).

13 września Komisja obwodowa przesyła jeden egzemplarz spisu wyborców okręgowej komisji wyborczej (art. 34 ust. 3).

14 września Obwodowa komisja wyborcza wykłada spisy wyborców do publicznego przeglądu (art 35).

27 września Ostatni dzień wyłożenia spisu wyborców do przeglądu. Zgłaszanie Państwowych list kandydatów (art 58 ust. 1).

29 września Wnoszenie reklamacji do obwodowej komisji wyborczej przeciwko pominięciu w spisie lub wpisaniu kogokolwiek nieuprawnionego (art 35 ust 4.)

4 październ. Ostateczny termin zgłaszania sprzeciwów przeciwko reklamacji o wykreśleniu ze spisu (art. 37).

5 październ. Kandydaci z list państwowych składają na ręce przewodniczącego komisji wyborczej oświadczenia o zgodzie na ubieganie się o mandat (art 59 ust. 1).

7 paździer. Zgłaszanie okręgowych list kandydatów (art 44).

8 paździer. Obwodowe komisje wyborcze przesyłają okręgowym komisjom wyborczym 2 egzemplarze spisu wyborców (art. 39 ust. 2).

12 paźdz. Komisja obwodowa przyjmuje napływające sprzeciwy przeciwko wykreśleniu i przesyła je dodatkowo okręgowej komisji wyborczej (art 39 ust 3)

15 paźdz. Pełnomocnicy okręgowej listy kandydatów składają na ręce przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej oświadczenia o przyłączeniu listy okręgowej do listy państwowej (art. 57 ust 1 i 2).

18 października Okręgowe komisje wyborcze przesyłają obwodowym komisjom wyborczym 2 egzemplarze ostatecznie zatwierdzonego spisu wyborców, jednocześnie 3-cie egzemplarze przesyłają właściwym naczelnikom gmi (art 40)

22. października Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej wykłada ustalony ostatecznie spis wyborców do publicznego przeglądu (art 43 ust. 1)

27 października Ostatni dzień wyłożenia spisu wyborców (art 43 ust. 1)

5 listopada Wybory do Sejmu

12 listopada Wybory do Senatu

7 listopada Posiedzenie okręgowej komisji wyborczej w celu ustalenia wyniku wyborów do Sejmu (art 87)

14 listopada Posiedzenie okręgowej komisji wyborczej w celu ustalenia wyniku wyborów do Senatu (art 87)

5 lutego 1923 r. Komisje wyborcze przesyłają Ministrowi Spraw Wewnętrznych wykaz wydatków które mają być pokryte przez Skarb Państwa (art 100).

## Podział powiatu chodzieskiego w obwody głosowania do Sejmu i Senatu.

na mocy ustawy z dnia 28 lipca 1922 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 66 art. 29 Ordynacji wyborczej.

| L. bież. | Lokal wyborczy | Lokal urzędowania obwodowej komisji wyborczej | Do obwodu należą następujące miejscowości |
|---|---|---|---|
| 1 | Budzyń, Hotel p. Moege. | Budzyń, magistrat. | Budzyń miasto, Łucyn folw. |
| 2 | Chodzież, Hotel Kościuszki | Chodzież, magistrat. | ulica Dworcowa, Fabryczna, Graniczna, Kościuszki, Sw. Jańska Leśna, Pod Lipami od nr. 14—19 włącznie, Mickiewicza, Nowa, Polna, Średnia, Słowackiego, Strzelecka, Szkolna, Wojtkielewicza. |
| 3 | Chodzież, Ratusz, sala posiedzeń | „ „ | ulica Bosa, Garncarska, Gołębia, Kościelna, Krótka, Końska, Kozia, Pod Lipami prócz nr 14—19, Mała, Mały Rynek, Ogrodowa, Piekary, Podgórna, Poznańska, Rzeźnicka, Ślusarska, Stary Rynek, Trojana, Zielona. |
| 4 | Chodzież, sala gimnastyczna | „ „ | ulica Budzyńska, Buczkowska, Długa, Grudzińskich, Ludwika, Młyńska, Miejski Młyn, Nadnotecka, Paderewskiego, Staszyca, Św. Krzyża, Zamkowa, Zwycięstwa, Zygmuntowska, Źródłowa. |
| 5 | Margonin, szkoła kat. | Margonin magistrat. | Margonin miasto, Młynary osada |
| 6 | Szamocin, szkoła kat. | Szamocin, „ | Szamocin miasto |
| 7 | Ujście, Ratusz, sala posiedzeń | Ujście, „ | Ujście miasto, Rękawki huta szkl. |
| 8 | Dziewoklucz, sala p. Emila Czarneckiego | Dziewoklucz, sołectwo. | Dziewoklucz gm., Dziewoklucz dwór, Drążki, Brzekiniec, Zbyszewice, Klaudja, Witkowice, Sułaszewo |
| 9 | Podstolice, szkoła | Podstolice, sołectwo. | Podstolice gm., Podstolice dwór, Strzelecki Gaj, Kąkolewice, Kąkolewiczki |
| 10 | Radwanki, lokal p. Skibickiego | Radwanki, „ | Radwanki, Sypniewo, Klotyldzin. |
| 11 | Sokołowo, sala p. Emila Zellmera | Sokołowo, „ | Sokołowo, Popielno, Nowawieś-Wyszyńska, Nowebudy |
| 12 | Wyszyny, szkoła | Wyszyny, „ | Wyszyny gmina, Wyszyny dwór, Prosna gmina, Prosna dwór, Wiridjanka, Grabówko gmina, Zielony Gaj, Karolewice, Niewiemko, Wyszynki, Nowki leśn. |
| 13 | Ostrówki, sala p. Juliusza Tornowa | Ostrówki, „ | Ostrówki, Krystynka, Stróżewo, Stróżewice, Trzaskowiec, |
| 14 | Węglewo, sala p. Schmidta | Węglewo, „ | Węglewo gmina z wybud., Jabłonowo gm., Jabłonowo dwór. Jabłonówko folw. i leś., Węglewo leśn, Golepole leś., Drążgowo leśn. |
| 15 | Mirosław, szkoła ew. | Mirosław stary „ | Mirosław nowy, Mirosław stary, Nowie folw., Kurzyn i szluza 12, Wilanowiec dwór. |
| 16 | Ujska-nowawieś, szkoła kat. | Ujska Nowa Wieś, sołectwo. | Ujskanowawieś z wybudowaniami, Karwin bagna, Ujskanowawieś leśn. |
| 17 | Nietuszkowo, szkoła kat. | Nietuszkowo, sołectwo. | Nietuszkowo gmina, Nietuszkowo dwór, Chrustowo gm. Chrustowo folw., Kamionka gmina. |
| 18 | Dziembowo, I Szkoła kat. | Dziembowo, „ | Dziembowo gmina i wybudowanie, Dziembowo dwór, Krzewina, Bażantarnia leś., Dziembowiec osada, Kalina leśn., Dziembówko, Dziembowo leśn. |
| 19 | Byszki, szkoła kat. | Byszki, „ | Byszki gmina, Byszki dwór. |
| 20 | Zelgniewo, szkoła kat. | Zelgniewo, „ | Zelgniewo, Zelgniewo leśn. i nadl., Brodna i wybudowania, Kaluga pustk, Gałężnica pustk., Okunin pustk., Pilsko pustk. |
| 21 | Śmiłowo, stara szkoła | Śmiłowo, „ | Śmiłowo z wybudowaniem, Jaracz, Jachna, Poleniec, Żmijewo, Jeziórki, Śmiłowo leśn. |
| 22 | Kaczory, szkoła kat. | Kaczory, „ | Kaczory gm., Kaczory folw., Garncarsko leśn. |
| 23 | Morzewo, stara szkoła | Morzewo, „ | Morzewo. |
| 24 | Rzadkowo, szkoła | Rzadkowo, „ | Rzadkowo gmina, Rzadkowo dwór, Ustronie. |
| 25 | Równopole, szkoła | Równopole, „ | Równopole. |
| 26 | Prawomyśl, szkoła kat. | Prawomyśl, „ | Prawomyśl, Byszewice. |
| 27 | Studziniec, szkoła | Studziniec, „ | Studziniec gm., Urbanowo Młyn, Milcz, Milczek, Ciszewo. |
| 28 | Zacharzyn, szkoła | Zacharzyn, „ | Strzelce dwór, Konstantynowo folw., Słomki folw., Mirowo, Strzelęcin gm., Wymysław gm., Zacharzyn gm. |
| 29 | Pietronki, szkoła | Pietronki, „ | Pietronki gm., Pietronki dwór, Adolfowo. |
| 30 | Rataje, szkoła kat. | Rataje, „ | Rataje gmina, Rataje dwór, |
| 31 | Oleśnica, szkoła | Oleśnica, gorzelnia. | Oleśnica z folwarkami, Burek, Cisze, Karczewnik dwór i leśn., Stróżewko, Oleśniczka, Kierzkowice, Papiernia, Trojanki. |
| 32 | Podanin, szkoła | Podanin, sołectwo. | Podanin gmina, nadleśn. i leśn., Jacewko leśn. |
| 33 | Lipa, sala p Kazimierza Krzyżanowskiego | Lipa, sołectwo. | Lipa, Jaktorowo dwór, Swoboda, Nowydwór folw., Jaktorowo karczma, Józefy, Zofjówka |
| 34 | Sokolec, szkoła | Sokolec, sołectwo. | Sokolec, Jaktorowo młyn. |
| 35 | Lipiagóra, szkoła | Lipiagóra, sołectwo. | Lipiagóra |
| 36 | Szamocin wieś, lokal p. Burzyńskiego. | Szamocin wieś, sołectwo. | Ludwikowiec, Edwardowice, Marjanka, Szamocin wieś, Szamocin młyn i Karczma, Heljodorowo gm, Smolary gm. i pustk, Szamoty gmina, Atanazyn gmina, Laskowo gmina i kolonje |
| 37 | Borowo, szkoła. | Borowo, Sołectwo. | Borowo gm, młyn i pustk., Borówki gm. i leśn. |
| 38 | Raczyn, szkoła | Raczyn, „ | Raczyn gm., Nadolna osada, Nadolnik młyn, Strzelczyki gm., Józefowice gm., Antoniny, Kozarzyn, Mielimąka, Muszki osada, Liszkowo Nowe, Weśrednik, Nałęcza gm. |
| 39 | Margonin wieś, szkoła | Margonin-wieś „ | Margonin-wieś gm, Marcinek folw. i młyn, Rudki pustk. Margonin-wieś dwór, Lipiny leśn., Margonin leśn, Nowymłyn I i II, Piłka. |
| 40 | Lipiny, szkoła kat. | Lipiny „ | Lipiny gmina, Lipiny dwór, Kowalewo gm., Karolinki, Lipiniec gm., Czworaki, Dębiniec. |
| 41 | Żoń, szkoła | Żoń „ | Prochnowo dwór, Ofelja folw., Tereska folw., Żoń gm., Bugaj osada. |
| 42 | Studźce, szkoła | Studźce „ | Studźce gmina. |

Chodzież, dnia 24 sierpnia 1922 r.

Starosta. Dr. Jerzykowski.

## Ogłoszenie.

W ostatnim czasie zdarzało się, że ludzie zostali przez psy pogryzieni i takowi odstawieni do wyleczenia do Zakładu Pasteurowskiego w Warszawie. Jednakowoż po wyleczeniu, kosztów nie chcieli zapłacić. Z powodu tego zwracam uwagę, że koszta leczenia ponoszą pacjenci sami, a w przypadkach stwierdzenia właściciela psa, ponosi odnośny właściciel, a tylko w razie ubóstwa, może się zwrócić do miejscowego związku ubogich.

Z powyżej wymienionych powodów polecam trzymać psy na uwięzi lub pod nadzorem.

Chodzież, dnia 25. sierpnia 1922 r.

Starosta Dr. Jerzykowski.

---

## W przedmiocie odstęplowania kart myśliwskich.

Wobec wejścia w życie nowej ustawy o opłatach stemplowych (cfr. Dzień Ustaw. nr. 28. poz. 319.) podaję do ogólniej wiadomości, że karty myśliwskie jako też inne świadectwa urzędowe podlegają opłacie stemplowej w wysokości 200 mk., o ile taryfa podana w wyżej wzmiankowanej ustawie nie przekracza nie przewiduje innej stawki.

Ponieważ ustawa ta obowiązuje z dniem 26 czerwca r. b. wzywam wszystkich właścicieli kart myśliwskich, wykupionych po dniu 26 6. 1922 r. do przedłożenia swej karty w Starostwie pokój nr. 8 w celu dodatkowego odstemplowania w terminie nieprzekraczalnym do 8-go września 1922 r.

Niestosujący się do niniejszego zarządzenia podlegają pozbawieniu karty myśliwskiej.

Panów Burmistrzów, Komisarzy obwodowych, Sołtysów etc. wzywam do bezzwłocznego podania powyższego do wiadomośći publicznej zwykłym sposobem.

Chodzież, dnia 26. sierpnia 1922 r.

Starosta. Dr. Jerzykowski.

## Jeżeli chcesz nie chorować i nie umrzeć na cholerę

1) zachowaj czystość osobistą,
2) myj dokładnie ręce przed każdym jedzeniem, abyś brudnymi rękami nie zakaził strawy,
3) pij wodę i mleko tylko przegotowane, gdyż surowe często zawierają zarazę,
4) nie jedz niedojrzałych owoców. Dojrzałe zaś przed jedzeniem obmyj w gorącej wodzie, która zarazek zabija,
5) dbaj o to, żeby muchy nie siadały na artykuły spożywcze gdyż muchy. siadając na wydalinach chorego, przenoszą zarazek.
6) zrób ustęp zdala od studni, ażeby wypróżnienia nie przedostawały się do niej,
7) dbaj o czystość ustępów i rynsztoków, posypując je wapnem niegaszonym,
8) domu, gdzie był chory, nie odpowiedziaj przed dokonaniem dezynfekcji,
9) o każdym wypadku zachorowania na cholerę zawiadom lekarza lub władzę w celu zapobieżenia szerzenia się zarazy,
10) dbaj o to żebyś był szczepionym, gdyż szczepienie zabezpiecza przed cholerą.

Pamiętaj, że strzeżonego Pan Bóg strzeże.

Naczelny Nadzwyczajny Komisarjat do Spraw Walki z Epidemjami.